

CRUCIADA

ROMÂNIA ÎN SIMULU

SAPTĂMÂNAL DE LUPTA POLITICĂ ȘI SPIRITUALĂ

ANUL II, Nr. 92 30 Octombrie 1936

Director: **† MIHAIL STELESCU**
(22 Noiembrie 1934 - 16 Iulie 1936)

Redacția și administrația: Calea Victoriei 142
București V

Abonamentul anual 100 lei
Instituții și Autorități 1000 lei
In străinătate 500 lei

Manuscrisele nepublicate
nu se înapoiază, se ard

Telefon: 4.28.86

APARE JOIA

4 PAGINI 2 LEI

Veacul Roșu

de general adjutant N. RADESCU

Cu începutul veacului în care trăim, se pare că toate furiile iadului s'au deslănțuit asupra planetei noastre.

De treizeci de ani se scurg, fără încetare, râuri de sânge peste pământul blestemat să vadă măcinându-se tot ce viețuiește pe el. Și nici o nădejde să sfârșească revărsarea.

Războiul Ruso-Japonez, războiul balcanic, uriașul război mondial, războiul italo-abisinian, iar acum războiul fratricid din peninsula latină din Sud-Vestul Europei.

Și cine știe ce se pregătește pentru ziua de mâine?

Uneltitorii războiului din Spania îndoesc pe zi ce trece numărul vapoarelor încărcate cu tot felul de instrumente ucigătoare și îndreptate dela Odessa spre Gibraltar.

Foc și sânge spre cele patru vânturi... Și în timp ce flacăra mistuitoare se apropie și de granițele noastre noi ce facem?

Incredătorii în steaua noastră, batem trotoarele în chiote de veselie, orbim lumea îmbrăcați în tot felul de uniforme strălucitoare, ne îmbuzim să aclamăm pe cei ce și frâng oasele sau își scot ochii în luptele greco-romane sau matchurile de foot ball. Și organizăm gărzi de diferite culori: albastre, verzi și galbene, astfel ca să ne putem ucide mai bine între noi în asaltul pentru putere.

Grija apărării împotriva celor ce într-o bună zi ne-ar putea amenința din afară? Grija de nevoile de tot felul ce ne năpădesc mai mult?

Să ne-o poarte cine o vrea. Noi avem alte treburi: ne injurăm, furăm, ne plimbăm, petrecem și chefulim...

Drumul nostru

Azi când serisori din toate colturile de țară vin măturie a interesului pe care populația României îl poartă Cruciiadei, nu cred că vom fi acuzați că ne repetăm, precizând odată mai mult linia pe care mergem.

E necesar acest lucru, pentru a arăta pe deoparte celor ce ne cunosc mai de mult că suntem pe același drum, iar pe de altă, să ne lămurim poziția, pentru prietenii cei noi. Si invit pe oricine să-mi dovedească o contradicție între cele ce am spus cândva și cele ce spunem azi, sau cele ce vom spune mâine.

Românismul nostru în primul rând nu este o marfă din al cărui trafic să beneficieze toți rătăcii și transugiile vieții noastre politico-sociale.

Și pentru că am întrebunțat mai sus cuvântul de marfă, sfățim pe cititorii noștri să se ferescă de contrafaceri, imitații ordinare cu care unii — gen Stelian Popescu — au și început să se afișeze.

Românismul este o spiritualitate existentă cu mult înaintea Cruciiadei. Ea s'a născut odată cu poporul acesta, și va domni atâta timp cât vor fi români.

Cruciada nu e decât o concretizare într-o doctrină vie și limpede a acestui românism, și un instrument de aplicare practică a lui, în toate domeniile vieții noastre naționale.

Neîfînd plămădită într-un căminet, peste noapte din nevoile unuia sau altuia, nevisând o înscăunare la „putere” Cruciiada” e o mișcare spontană a unui tineret chemat la realizări, o exteriorizare a unui adevăr aflat în fiecare din noi.

Românismul nostru nu e un noște nuanțe. El poate intruni tot atât de bine principiul de „dreapta” ca și de „stânga”, după cum poate respinge alte le. E o doctrină de înfrățire și constructivism, după cum întelege să distrugă parazitismul și ura.

Pentru a putea specula mai ușor naivitatea multimilor, șpananii vieții publice, doctrinari și politicieni, au împărțit-o în clase și partide, învrăbind-o și aducând pe unii împotriva altora.

Pentru noi, nu există clase și partide. Omul este om și nu poate fi pus în rafturi ca la farmacie, pentru a putea — prin abilitatea meșterilor — să servească la combinații de rețorator, produs artificial de laborator.

După noi, omul are o singură datorie: să muncească, și un singur drept: să fie fericit. Prima împlinită să aducă pe cea de a doua. Dar ea unii să muncească și alții să profite e nedrept și monstruos.

Vom distruge dect parazitismul sub orice formă oriunde-l vom afla.

Nu știu dacă acest principiu e de „dreapta” sau de „stânga”, dar știu că e uman.

Lumea care muncește trebuie să spargă barele ce o separă în categorii. Intelectualul ca și lucrătorul au un inamic comun pentru doborârea căruia trebuie să se înfrățescă.

Să-și înfîndă mâna toți cei ce muncesc și să răstoarne li-cheaua profitoare. Dar pentru aceasta se cere oameni de caracter pe care nici o categorie nici alta nu-i are încă. Marea masă se lasă purtată cu vorbe și promisiuni de „sefi” profitorii ordinari și nai vității multimilor.

În lături deci eu „capitanii” și „tovarășii”. Să căutăm oameni curăț și slujitori și nu: ideal de mai bine.

La această Cruciiada a Românismului, noi o vom face. Dintre noi, poate pleca oricine, menii de caracter pe care nici o categorie nici alta nu-i are încă. Marea masă se lasă purtată cu vorbe și promisiuni de „sefi” profitorii ordinari și nai vității multimilor.

Vasile C. Dumitrescu

IMPOTRIVA COMUNISMULUI

Trecându-se peste certuri și animozități de oameni, de concepții diverse politice, și de neînțelegeri, privirea tuturor factorilor cu răspundere, trebuie îndreptată asupra pericolului celui mai mare care amenință țara: „Comunismul”.

Nu comunism în literatură, gazete, sau comunicate. Nu comunism de paradă, nici chiar de propagandă vizibilă. Dar comunismul, ca asmă internațională, ca concepție distrugătoare, ca expresiv menit să spulbere tot ce s'a construit cu atâta sânge și cu atâția morți.

Pericolul lui nu amenință azi nici structura statului și nici nu este capabil să deslănțue nici răzmiriți și nici lupte fratricide în sânul populației rurale. Ea este și rămâne victima politicianismului.

Însă sub aspecte diverse, adesea cele mai apropiate, în forma, cerințelor zilnice, infil trează, organizează și deformează judecata individuală, ca și pe cea colectivă, ca în ziua pe care o vor crede pricepe, să aibe nuclee organizate în flancul sau în spatele renașterii și progresului Românismului, căutând să împiedece liberul arbitru al Statului și al tuturor celor care doresc sincer menținerea libertății de acțiune și a evoluției raționale a unui Stat independent și național.

Metodele lor sunt multiple. Morala lor inexistentă. Orice mijloc, orice metodă, orice cale e bună, condiționată numai de scopul final: învrăjbiere, slăbire, nemulțumiri și ca sfârșit sau revoluție, sau alianță în contra reacțiunii naționaliste.

Alături de organizații oficiale, cari sunt în văzul și auzul tuturor, forța lor este organizația clandestină, capabilă să înfăptuiască la momentul oportun datoria ei revoluționară.

Cum lucrează, cari sunt centrele lor de activitate, ce este internațională, și care este scopul final, va fi studiat și expus de noi.

Oricine dorește menținerea României integrale, unitară, independentă și demnă are datoria astăzi să strângă rândurile, și cot la cot, prin muncă, cinste și adevăr, să împiedece și să desrădăcineze toate nucleele internaționalelor cu anexele ei.

ROMANISMUL

— FRAGMENT —

Biserica lui Christ intelege prin spiritualitate proprietatea pe care o are Sfântul Spirit de a uni în mod mistic, prin prezența lui, ființa omenească cu lumina și iubirea dumnezeiască. Pe această spiritualitate se sprijină credința în Împărăția Cerurilor, care va avea să vină în viața de apoi, practica virtuților cerute de evanghelie, precum și ritualul cultului. În înțeleșul bisericii creștine, spiritualitatea este o inițiere la opera Dumnezeirii. Prin ea se trezeste în om avutul divin primit cu generozitate și bunătate din mâna Creatorului. Cum Sfântul Spirit este unul și singur, spiritualitatea creștină este, si-ea una și singură.

Noi luăm spiritualitatea într-un înțeles mai larg, pentru a o apropia de istoria culturii omenești. Pentru noi, spiritualitatea este complexul de idei și sentimente, în special complexul de interpretări simbolice, prin care societatea unei epoci își justifică credința într-o ordine perfectă și eternă, pe care este sortită a o realiza în decursul timpului vieții pe pământ. Fără o credință într-o ordine perfectă și eternă, care să dea înțelesul vieții de pe pământ, nu există spiritualitate.

Popoarele, în a căror conștiință se simte însă nevoia acestei credințe, au o spiritualitate bogată. În această categorie intră popoarele religioase. Spiritualitatea este climatul special sufletesc în care prosperă tendința spre un absolut transcendent; tendința pe care o au popoarele dotate cu însușiri noi. Intre popoarele Europei, mai toate au această tendință: în grade diferite, negresit**).

Credința într-o ordine perfectă și eternă poate lua diferite forme. Ea poate lua o formă pur religioasă și atunci ea se justifică prin o spiritualitate constituată din certitudinile mistice, supranaturale și din simbolurile de cult, cum găsim la creștinismul religios creștin. Ea poate lua o formă pur morală, sau o formă estetică și atunci ea se justifică prin o spiritualitate susținută pe fapte morale și invenții artistice. Chiar pe latura științii: credința într-o ordine perfectă și eternă își poate găsi o formă, câteodată superioară celor precedente. Ordinea perfectă și eternă din lumea; ideilor lui Platon; atomelor lui Democrit; monadelor lui Leibniz; evoluției lui Herbert Spencer; dialecticii lui Hegel; etc., poate servi în această

privință, ca exemplu. Unde însă credința într-o ordine perfectă și eternă găsește forme variate și interesante, aproape tot așa de variate și interesante ca și acele religioase, este pe terenul vieții sociale și politice. Pe acest teren toate popoarele, din toate timpurile s'au luat la întrecere. Nu sunt credințe mai înrădăcinate în sufletul omenească, după cele religioase negresit, decât credințele care stau la baza organizării vieții sociale și politice. De câte ori se organizează ceva pe pământ din punct de vedere social și politic, se are totdeauna în vedere o ordine perfectă și eternă. Și cum această ordine trebuie justificată, ne explicăm ușor pentru ce pe acest teren spiritualitatea ocupă un loc așa de însemnat. Toate sistemele mari de gândire, în materie de viață socială și politică, sunt de fapt spiritualități, adică justificări pentru anumite credințe.

Aceasta va rămâne totdeauna așa, fiindcă o ordine perfectă și eternă în viața socială și politică, de pe pământ nu se va putea realiza și de acum înainte decât prin credință. Această generalizare, privind toate sistemele de gândire în materia de viață socială și politică, nu ne împiedică totuși să clasificăm aceste sisteme, din punctul de vedere al valorii lor. Unele sunt învechite și condamnate de experiența is-

Cronica Externă

Reluând firul întrerupt un moment al cronicelor externe, trebuie să constatăm, că mai toate prevederile noastre s'au adeverit. Astăzi, mai mult ca ori când, Europa este frământată și expusă unui cataclism.

De fapt lupta se dă pe fața între concepția dictaturilor naționaliste și a celei a Internaționalelor.

Dacă ofensiva celei din urmă în problema Italo-Abisiniană a dat un greș răsunător, ea a încercat să joace o nouă carte: Pe cea spaniolă.

Toate patimele, toate mijloacele, toate nelegiuirile au fost puse în joc.

Pregătit cu multă răbdare, cu o tactică desăvârșită, au neglijat totuși un singur factor: acel al reacțiunii naționale.

Nu numai în Spania, unde tot ce simte, tresăltă sau are un pic de conștiință, și răscălat împotriva acestei asuprii.

Dar chiar acolo unde credeau totul pregătit, cumpărat și organizat în Spania și s'au lovit în ultima instanță, de acel sentiment de mândrie, de patriotism hereditar, care a împiedecat pe agenții lor (chiar miniștri) să pășească la ireparabil, la catastrofa.

Dintr-o ofensivă care trebuia să fie fulgerătoare, care avea menirea să amănască și să pusă Europa în fața unui fapt împlinit, azi ea se vede dăcută, cântărită și stăvilită de sentimentul de patriotism și de independență a tuturor și aproape a Europei întregi.

În Spania în curând experiența lor va fi decretată fatalitară, și această țară, deși obosită și sângerată de această experiență, va răsufla ușurată și va putea să-și reviețească de frunte în concurența echilibrului European.

Reacțiunea însă categorică a Italiei și a Germaniei, pe un ton foarte hotărât, poate chiar prea întransigent, definește fărâ discutiile ofensive declanșate în contra metodelor rusești și a agențiilor ei din diferite țări ale lumii.

În tot acest conflict, cel mai grav și mai general dela 1914 încoace, Liga Națiunilor, preferă să tacă.

În urma fiasco-ului în conflictul Italo-Abisinian, din care a ieșit micșorate și fără autoritate, acum odată mai mult valoarea ei

fictivă se va dovedi și ineficace, și inoperantă.

Toate problemele mari, toate discuțiile în jurul neutralității față de Spania, s'au dus fie la Londra, fie la Berlin, ori unde, numai la Geneva nu.

Doau lumi, două concepții stau astăzi față în față. Din alegerea între ele, din altitudinea țărilor dependente în parte de marile puteri, până și existența și viitorul lor este în joc.

Belgia și-a croit drumul de mătne. Sătula de sacrificii făcut, hotărâtă să nu se lase dusă pe povârnișul unei aventuri comuniste s'a pus pe planul unei neutralități desăvârșite.

În același timp, ea obligă marile puteri să-și definească intrucâtva pozițiile lor respective, cerând fie căreia în parte, garanțarea frontierelor ei, în caz de agresiune din partea celeilalte.

Blocul Europei Centrale dela Marea Nordului la Adriatică este azi un fapt împlinit.

Lovitura de stat din Austria a fost determinată de dorința unei înțelegeri amicale atât cu Italia cât și cu Germania.

Intrucât totala independența a acestei țări va dăinui, rămâne de văzut.

În orice caz, față de prăbușirea, ofensivei internaționale în Spania și Franța, configurația acordurilor și alianțelor va mai vedea în curând mari perturbări și modificări.

Profitând de cele ce se întâmplă în Europa, Japonia a declanșat din nou revendicări mai mari și mai practice în China.

Deocamdată numai acolo, dar gândul ei merge spre arhipelagul din Sudul Pacificului, și spre toată partea orientală a Siberiei.

Suntem de abea la începutul unei ere de prefaceri și de dominație, a cărei prefață a fost doar războiul din 1914. Cât timp va dura această evoluție, prin ce drame vom trece, ce suferințe vom pătimi, e greu de prezis. În tot cazul Europa obosită, uzată, îmbătrânită își trăește stărușul gloriei de far al civilizației și predominanței.

Făcila va trece în alta mână; istoria însă nu se va opri; problemele vor rămâne aceleași, pe alte mealeguri. Iar prorușul latin ar trebui înscris cu litere de foc: „Homo, homini, lupus”.

Constantin Caragen

C. Rădulescu-Motru

* Contele de Gobineau, într-un studiu publicat prin 1868 și retipărit acum de curând, a sevămănat spiritualitatea ca o livia, în care pasărea își găsește căldura. Lumina și este un mediu favorabil pentru răsarirea ideilor; „bouillon de culture et couveuse à la fois”. (Mémoire sur diverses manifestations de la vie individuelle, publicé par A.-B. Duff, 1935).

** Opus complexului de funcțiuni sufletesti care constituie spiritualitatea, ar putea fi considerat complexul de inferioritate, care s'ar găsi la popoarele pentru care nu există nimic sfânt. Dar acest complex de inferioritate nu dominează real decât în mod sporadic și poate fi considerat ca o manifestare bolnăvicioasă. Lipsit cu desăvârșire, nu este niciunul.

MUNCA - CINSTE - ADEVAR

Românismul și minoritățile

A discuta despre românism implică ești forțat să pui în discuție și problema minoritară. Românismul nu poate fi păzitorie pentru minoritari. Să ne fie permis însă să spunem lucrurile pe față așa cum le credem și după cum le simțim. Poporul nostru a existat și — în special în Ardeal — secole de-a rândul sub dominație străină numai datorită structurii sufletului. A vorbi cu un Moț din Ardeal sau cu un țărăn de pe câmpia Transilvaniei, vei constata că poporul nostru este pătruns de un misticism foarte atrăgător. Portul și obiceiurile care au fost menținute secole de-a rândul sunt dovezi că toate bunătățile importante s'au lovit de rezistența trecutului românesc conservat eu înțințele la sate. Doar orașele au suferit transferări, la orașe românii domicili de bunătăți materiale și-au schimbat până și numele în vreme ce în vechile țărânci cu saerficiile nespuse a fost menținut românismul.

Între românii adevărați și minoritari nu există antagonisme pronunțate, cei mai înverșunați dușmani ai minoritarilor sunt aceia prin a căror artore trec și sânge streină. Luptele naționale duse de românii din Ardeal sunt dovezi că românismul s'a dezvoltat și impus numai datorită satelor, datorită țărânelor idealiste. Sunt câteva probe rămase din moșii și strămoși care dovedesc că țărânelor nostru nu disperează la o catastrofă cât de mare să fie ea. Așa de exemplu un Moț a venit pe Valea Arieșului cu o căruță plină de ciubere care s'a răsturnat în prăpastie. Moțul în loc să plângă și să bocească a exclamat:

Paguba fusese nu fusese. Dar imi plăcuseră, cum se duseseră...

Procesul Memorandului din Ardeal a fost susținut de orașe cu banii veniți dela Liga Culturală, dar greul și partea ideală a fost dată tot de țărâni. Sorbările milenare ale poporului maghiar au întâmpinat opoziție serioasă din partea studenției care în majoritate era emanația satelor.

Prin urmare românismul creator a fost menținut de sate, satele noastre au dat pe marii înaintași ai neamului. Și acum când vorbim de problema minoritară ar trebui să privim și trecutul neamului nostru. În luptele noastre de desrobire națională — în Ardeal — părinții, moșii și strămoșii noștri au avut și în rândurile anumitor minorități pe atuncii colaboratori sinceri în acțiuni mari. Așa de exemplu cu ocazia serbarilor milenare românii au luptat contra maghiarilor în colaborare cu germanii (sașii), cehii și iugoslavii. (Vezi luptele studenției dela Viena 1898).

PLASTICE - Vasile Petrea -

La Mozart expune de Duminică 25 Octombrie Vasile Petrea. Venit de departe, de pe malurile Dunărei, Brăilene, Vasile Petrea aduce o culoare deschisă și o lumină împărțită egal și din belșug în toate pânzele lui. Este o biruință pe care o cinstim cu toată dragostea — pentru că întovărim în pictorul Vasile Petrea un artist de o rară și adâncă sensibilitate care va avea cândva de spus un cuvânt hotărâtor în arta noastră plastică.

Asupra expoziției lui dela Mozart vom reveni în viitorul nostru număr mai pe larg.

In special sașii din Ardeal întotdeauna au fost alături de români în luptele de desrobire. Iar în 1918 la Mediaș — singura minoritate care au votat o moțiune prin care au cerut ca Ardealul să se alature României, au fost tot sașii. Ceva mai recent, în 1933 la Brașov sașii germani au ținut o întrunire antifreșionistă prin care ei au protestat contra svăreolirilor Budapestei revizioniste. Adunarea antifreșionistă dela Brașov a provocat panică în rândurile revizionistilor cari prin toate zările se plâneau de „soarta minorităților din România”. El bine, sașii-germani din țara noastră au spus-o răspicat că ei sunt împotriva revizuirii tratatelor de pace, că mai bine preferă să pună mâna pe armă pentru a apere hotarele țării care-i adăposteste.

În sărbătorile în centrele săsești din Ardeal; Bistrița, Sibiu, Timișoara, Mediaș, Sighișoara, etc., românii înainte de război au fost bine văzuți. Meseriașii români erau considerați ca cei mai buni. Si azi a rămas în centrele de mai sus zicala „Noa d'apoi cum să nu fie cum că este făcut de un meseriaș român”.

Toate cele de mai sus realități cari dureros presa democratică și cea ultra naționalistă le-a nădat însă nu le putem da uitării noi românii. Problema minoritară este una dintre cele mai grele însă la rezolvarea acestei probleme trebuie să avem înaintea de toate trecutul. Nu putem mtașa egal pe un minoritar maghiar care visează în permanență la Budapesta, cu alt minoritar sas-german care fără să-i ordone cineva declară la Brașov în 1933 că la nevoce va pune mâna pe armă pentru a ne apăra frontierele țării noastre!

Între cazuri mici în aparență dar mari în fond, românismul nu poate fi menținut prin vorbe, țărâni lui stăin fapte, o faptă de minorități trebuie să ne prezicăm o atitudine clară, și în special față de cei cari în trecut au suferit și s'au bucurat alături de noi. Spun aceste lucruri cu toată obiectivitatea, fiindcă n-ia plăcut întotdeauna să mă bazez pe fapte reale. Declarațiile de loialitate ale ungarilor nu mă impresionează, eci un popor cu sânge mongol nu poate avea cuvânt și continuitate în politică. Apoi suferințele românilor din Ardeal sunt niște răni suferite cari cu toată bunăvoința noastră de oameni și creștini nu găsim cuvinte prin care să le mai acoperim baren pentru noii născuți. Sunt lucruri, fapte bestiale și odioase săvârșite de unguri cari nu vor putea fi uitate nici peste o mie de ani, de către ardeleni.

Românismul nu poate fi iertător față de acest trecut pentru că ar insulta memoria acelor cari pentru conservarea lui și-au dat viața și și-au vărsat sângele. Românismul însă nu e permis să-și uite de prieteni și colaboratori. În viața noastră de toate zilele să avem de bază realitatea, cu flori și cuvinte frumoase puse pe hârtie nu se poate continua rotația înaintașilor noștri. Numai respectând trecutul real ne vom putea orienta în viitor în ce privește atitudinea noastră față de minorități.

Aceasta este părerea mea și cred că sunt înțeles de către toți acei născuți din țară și mamă români cari își iubesc patria, neamul și vor ca și România să ajungă alături de țările mari ale Europei.

Grigore C. Gonza

Muncitorii și partidele politice

Nu știu datorită cărei mentalități bolnave, muncitorimea română este de cele mai multe ori taxată drept comunistă. E o mare greșală. Muncitorul român nu este comunist. El își iubeste patria, familia, cinstește pe Dumnezeu și respectă legile țării. Copiii lui sunt creștini în același cult al muncii pe altorul căreia părinții lor s'au sacrificat cu cinste. Ei sunt întreținătorii focului sfânt din candela muncii naționale ce arde la icoana patriei. Nu sunt nici teroriști, nici anarhiști. Pentru ei preotul nu e un jecmănitor; ci un reprezentant al Domnului, dela care fiecare și ce re „pâinea cea de toate zilele”.

Conceptia că muncitorul este comunist e o improvizatie impertinată din țările industriale unde negreșit muncitorii fiind asupriți de capitaliști au căutat să reacționeze. Or partidul comunist a fost singurul care s'a plecat la nevoile muncitorimeii. Se înțelege deci influența ce a avut asupra acestor muncitori. Nu celui ce te rănește și mulțumesci, ci celui ce-ți leagă rana.

La noi în țară muncitorimea n'a fost luată prea mult în seamă. O masă electorală fără prea mult balast în balanța alegeților. Așa că unele partide au căutat să se intituleze al „țărânelor” cum au făcut partidele: național-țărănesc, țărănesc-radical, agrarian, etc. Adevărul devenit banal că România este o țară eminentă agricolă și-a avut și aici partea sa de contribuție. Negreșit țărâni formează „talpa țării” cum zic ei, ceiaze va să zică în alegeți care ei dau tonul și atunci toate partidele au început să ia pe țărâni în brațe și să-i bage cum s'ar zice în sân. chiar dacă sântul acestor partide ar sufoca biata noastră țărănie. Voturi să iasă. Scopul scuză mijloacele.

Alții însă s'a gândit că studenții fiind mai expansivi și fără obligații familiare, pot fi mai bine folosiți ca masă de manevră. Și apoi cu studenții poți lucra mai ușor. Sunt oameni tineri, sângele iute și mai ales nu prea au răspundere. Și așa s'au format partidele noastre de dreapta.

Muncitorii prin urmare au fost

excluzi și din „țărânie” și din „studentime”, adică dela dreapta. Prin urmare ei nu pot gusta nici din cașcavalul țărănesc nici din friptura naționalismului de dreapta. Căci, vedeți d-voastră, nu se poate românism; ci naționalism de dreapta cu căpitanii și tinichele cu snur. Muncitorii ar forma deci un fel de pleavă a societății cari n'au nici o influență politică. Câți „țărâniști” au luat parte la întrunirile muncitorimeii sau au vorbit muncitorimeii? Sau câți naționaliști ați văzut pe șantiere sau în fabrici cu muncitorii? Va să zică și dintr'o parte și dintr'alta indiferență și desbinare. Atunci? Atunci au venit comunistii cu așezatul front popular ca să cuprindă muncitorimea. Dar muncitorimea nu-și găsește locul închizându-se ca melcul în casă în aceste organizații separatiste.

Muncitorimea are nevoce de o organizare armonică: intelectual, muncitor și țărân. Căci și intelectualul și muncitorul și țărânul, toți muncesc. Nimeni nu doarme. Afară de parvenții, de naționaliști profesioniști (gen Codreanu-Brauner care e întreținut de Cantacuzino) și imbogății de peste noapte cărora le e rușine să mai lucreze.

Prin urmare munca este una și aceeași. Diferența e numai în aparență. Unul depune o muncă intelectuală, altul o muncă brută. Muncă face și studentul când soarbe și tâlcuște cuvântul greu de gând al căruia muncă face și meseriașul dela constructorul de case și până la cismarul încovoiat pe calapod și tot muncă face și țărânul care robotește în jurul gospodăriei, ară, îngrijește pomii, seceră, etc.

Așa dar sfânta muncă îi leagă pe toți.

Atunci de ce separatism? De ce să împuste „studentul naționalist” pe muncitorul care dacă nu își pune un epitet sau o cămașă colorată, totuși își iubeste patria cu aceeași dragoste și o servește cu aceeași conștiinciozitate și când țara îl cheamă e primul la datorie? Ciocnirile din primăvara trecută dintre studenții și muncitorii au fost regretabile și mai ales rușinoase. Și aici vina o

„Hai cruciați drumuri să despicăm
In chiot de vitejie
Pe muncitor și pe țărân să-l înălțăm
Stăpân pe muncă și pe glie”.

(Din imnul cruciaților: Cânt de lumină de Mihail Stelescu).

poartă cei ce învrăjesc pe studenții arătându-le pe muncitorii ca pe niște comunisti sau ca jidăniți trădători ai intereselor naționale. Cine are interes să învrăjbească frații? Ah! Marii noștri naționaliști!

Tratați deci ca dușmani de dreapta care-și zice „naționalistă” (deși nu știu cu cât e mai naționalist decât un muncitor român o curcitură lezească-nemțească căruia pe românește i s'ar zice Codreanu-Cavaler de... poloneză: Ziłinski — căpitan de... Dumbrava Roșie; iar pe nemțește: Brauner comandor de... Mărășești) și cu indifferență și separatism de partide „țărânești” muncitorimeii nu-i rămâne de îmbrățișat decât comunistul. Dar muncitorul român e refractar comunistului. Muncitorul român e creștin ortodox și ortodoxismul exclude comunistul. Eu n'am văzut un creștin ortodox comunist. Atunci muncitorimea s'a îndreaptat „spre o altă flămură” cum a strigat cel mai genial exponent al ei marele dispul Panait Istrati. Și cei ce au despiciat drumuri noi de înfrățire socială au fost: Panait Istrati și Mihail Stelescu. Iată călăuzele cari au lăsat în urma lor părțile de lumină pe care să se ridice muncitorimea. S'a pornit deci această „Cruciadă a Românismului”, care este înălțarea țărânelui și a muncitorului printr'o înfrățire cu intelectualii către o omenie mai creștinească. Așa dar barierele au căzut: studentul, muncitorul și țărânul sunt înfrății prin sânge și prin muncă. Sunt fii ai aceiași patrii pe care toți o iubesc și căreia fiecare îi dau obolul, fiecare după puterea lui. Cruciada Românismului a apărut astfel ca o necesitate cerută de realitățile sociale. O grupare în care toți să-și dea mâna frățeste fără uitări de sus disprițuitoare și mai ales fără farișeism.

Pentru aceste aderarea muncitorilor, studenților și țărânelor la Cruciada Românismului nu se face prin tobe de paradă naționalistă, nici prin goșoșie promisiunilor țărânești; ci fiecare vine ca în casa lui. Să fie într'un ceas bun.

Alexandru I. Gheorghe
muncitor

NU ABDICAM

Suntem întrebați din toate părțile, de prieteni ca și de dușmani, că ce facem. Pentru toți răspunsul nostru este același: Nu abdicăm. Asasinarea lașe a lui Mihail Stelescu nu ne-a intimidat. Trupul lui căzut jertfă pentru purificarea vieții noastre politice ne-a dat imbold de a pași și mai încrezători pe drumul Golgotei noastre.

Cel ce stăpânit de egoism și invidie a premeditat crima s'a înșelat când și-a inchipuit că omorând un om, va distruge și o mișcare, care oarecum îl stingherește în acțiunile-i mășave. De data aceasta topoarele se frâng și gloanțele sunt inofensive. Ideea nu se ucide cu glonțul.

Scut de nepătruns s'a ridicat înaintea noastră Crucea lui Hristos și nici un căpitan nu va mai fi în stare să lupse contra ei, sau să ne facă să dăm măcar un pas înapoi de pe pozițiile pe cari le-am cucerit cu sabia cuvântului și cu sângele sufletului nostru.

În momentul în care asasinul Cavaler... își strânge mâinile nălmuzii că a suprimat pe cel mai de temut rival, Cruciada Românismului nu mai putea fi nici suprimată, nici desființată și nici ținută în frâu. Ziua de 16 Iulie 1936 venea să inaugureze în mișcare noastră o eră nouă: martiriul.

Sângele vărsat trebuia să peletuiască buletinul victoriei cruciate. Cruciada Românismului intră de dar să se afirme nu ca o mișcare teroristă de asasin; nici ca o grupare infometată după cașcavalul puterii; ci ca o mișcare de martiri pentru desrobirea semenilor și ridicarea lor spre piscurile de gândire ale sublimității învătăturii creștine. Iată ce-i face deosebit pe cruciați de asasinii dreptei, de aberațiile stângei și de apatia centrului burghez.

Pe când alte mișcări vin să proclame crima drept eroism, ura drept virtute, noi ridicăm martiriul ca sublimă jertfă a ideilor ce susținem, iubirea ca virtute a viruților și Crucea ca armă de nebiruită biruință.

Ne-a mișcat eroismul martirului Mihail Stelescu, care deși știa că va fi omorât, totuși n'a încetat de a propovădui noul său crez politic și gloriificăm integritatea credinței lui. El primul cruciat, ne-a dat exemplu fiind primul la martiriul. A dovedit că ideile pe cari le-a propovădui nu sunt șgomol de tobă de parabolă, ci convingeri adânc înrădăcinate cari se trăesc până dincolo de mormânt. Conflictul dintre spiritualitatea Cruciadei Românismului și bătă, s'a ridicat astfel ia cea mai înaltă extensiune: tirania păgână de o parte, abnegațiunea creștină de cealaltă. Acțiunea Cruciăților cari resemnaji în fața morții conducătorilor lor duc mai departe cu același zel lupta de luminare a masselor înșelate, apare în mod incomparabilă mai robustă decât acțiunea dictată de panică a unui partid căruia i se permite totul, chiar crima. Între noi și ei deci șansele viitorului sunt tot atât de inegale pe cât sunt de inegale armele de luptă, căci nimic nu ne permite să ne îndoim că sângele martirilor va fi sămânța din care vor eși eroii cari vor conduce această Cruciadă la Ierusalimul nădejilor creștinești și românești.

Mihail Stelescu a înscris cu sângele său prima pagină a gran-

dioasei epopei de martiriu și Golgotă socială a Cruciadei Românismului. Sigur de triumful ideei sale, el moare legând mișcarea de viitorul acestui neam și de eternitatea de dincolo de veac. „Acum pot muri împacat!” ne-a spus el într'una din ședințele noastre. Da împacat, pentru că în luptătoarea-i activitate a despiciat în două negurile din noaptea vieții noastre politice și a croit drum nou „spre culmi de glorie și de soare”...

Ne rămâne nouă Cruciăților greaua; dar înălțarea misiunii de a duce la bun slârșit opera începută. Din țara lui Leri-Ler, din leagănul speranței eterne, la capătul suferinții lumii, alături de Panait Istrati și colonelul Nicolcea, Mihail Stelescu ne trimite aurora răsăritului soarelui românismului, încrederea în sublimitatea cauzei drepte pentru lare luptăm. El rămâne același astru, care deși asfințit din viața trupească, se înalță mai strălucitor în emisferul vieții sufletului a neamului din sânul căruia s'a ridicat.

Întro Joi spre Vineri Mihail Stelescu ne-a părăsit... A căzut pentru lumină pe care o arusese în viața noastră politică, pentru spiritualitatea la care voia să-și ridice semenii. Ce întâmplare simbolică. Cu douăzeci de veacuri în urmă tot într'o Joi spre Vineri, Fiul Omului murea pentru că adusese mântuirea umanității, pentru că arătase calea spre împărăția care nu este din lumea aceasta. Poate că așa s'a premeditatuciderea lui Mihail Stelescu. poate că așa i-a fost sortit. Vrut-a Domnul.

Societatea nu-și poate suporta binefăcătorii. Se liberează Varava ce se răstignește Hristos.

De aceea nu abdicăm, fiindcă coroaana biruinții nu o avea Varava ci Hristos.

C. Delavilsan

Redacționale

Incepând dela numărul viitor domnii Mircea Mateescu și Nicodim Ion Matei își reiau colaborarea regulată.

Domnul Ion Auvel Ma noblescu îndeplinește atribuțiile de redactor șef al gazetei. Pentru tot ceiaze privește deci ziarul, — manuscrite, note, informațiuni — a se adresa domniei sale, la redacție, Calea Victoriei 142.

D-nul Alecu Mocanu este administratorul ziarului nostru. Toate sumele de bani provenite din abonamente, decantări, publicitate, etc., vor fi înmădate sau trimise numai domniei sale personal.

Menuetul

D. Jean G. Vasiliu și Ion Aurel Manolescu lucrează împreună la dramatizarea romanului Menuetul de d. G. M. Vlădescu. Adaptarea scenică a acestei mari cărți va vedea lumina rampei în chiar această stagiune pe scena unui mare teatru bucureștean.

Prelungirea contractului Soia

Condițiunile de prelungire

„Monitorul Oficial” de Luni 19 Octombrie publică jurnalul Consiliului de miniștri, prin care se prelungeste contractul S. A. R., pentru cultura și exportul semințelor oleaginoase „Soia” pe încă 2 ani, în următoarele condițiuni:

1. Să continue și să desvolte o organizație agricolă care să dea îndrumările necesare agriculturilor pentru cultura rațională a acestei plante, precum și a celorlalte plante accesorii, care intră în asolament.
2. Să pună la dispoziția agriculturilor, contra plată, uneltele agricole necesare.
3. Să cumpere întreaga recoltă, dela toți producătorii plătiind la recepție prețul minimum de 30.000 lei de vagon loco gară producător.
4. Să beneficieze de exportul întregii producții de soia, recoltată de cultivatorii români cărora le-a dat sămânță, angajați cu contracte fără să dea devize Băncii Naționale a României.
5. Exportul recoltei de soia se face numai de acei care au dat sămânță și au făcut angajamente contractuale cu cultivatorii, precum și de acei care au plantat cu sămânța lor.
6. Să importe din Germania pentru o egală valoare mărfu-

Note literare

■ MARATHON, cea dintâi carte de versuri a poetului E. Ar. Zaharia, a apărut de curând, îmbujorând sărbătorește vitrinele. E o carte rară, care mărturisește un condei legat frate de cruce cu poezia adevărată și un poet îndrăgostit de cer mult și drag.

Sărbătorim pașii dintâi ai prietenului E. Ar. Zaharia, cu convingerea că slujim arta unui poet ce este numai rână și dor pentru versul sănătos și limpede...

■ DACA VREȚI să compătimiti o prostie sinceră, pură, florală, cetiți Veritas... E o revistă care apare odată de două ori pe an, și care trage pe sforă lecturii, călcând în picioare limba și gramatica românească...

■ CITIȚI Pământul dela Călărași, ziarul d-lui Eugen Cialăc. Este cea mai bună și cea mai curată gazetă provincială. Lectura ei încântă și cucerește întotdeauna cetitorul...

EDITURA „PĂMÎNTUL” CALARASI
LANSEAZA ÎN CURÎND
CARTE CU TOAMNE
POEME DE
ION AUREL MANOLESCU
Cu o scrisoare de
IONEL TEODOREANU
și citeva deseme de
COCA FARAGO

LA MOZART EXPUNE
PICTORUL
VASILE PETREA
LUMINA
LINIE
CULOARE

CARTI-PROBLEME-IDEI

Pentru cea mai tânără generație

de VICTOR VALERIU MARTINESCU

Cu toate că ai inimă de oate... Cu toate că ai inimă de oate...

Nu simți încă pe constiință... Nu simți încă pe constiință...

Te găsești într-o „cultură”... Te găsești într-o „cultură”...

De geaba vă vrei un teribil... De geaba vă vrei un teribil...

De geaba vă vrei o strădă... De geaba vă vrei o strădă...

Si în fiecare seară, după... Si în fiecare seară, după...

Credeți că tot acest „moment... Credeți că tot acest „moment”...

După catedră cuvântul vos... După catedră cuvântul vos...

Uitați pe semne disciplinele... Uitați pe semne disciplinele...

Si așa vă declarați satisfac... Si așa vă declarați satisfac...

Toată demagogia creșterii... Toată demagogia creșterii...

Se știe totuși, că supuse un... Se știe totuși, că supuse un...

Si în fiecare seară, după... Si în fiecare seară, după...

Si în fiecare seară, după... Si în fiecare seară, după...

lăte și scărpinus fie pe ceafă... lăte și scărpinus fie pe ceafă...

Asa că între un morpion și... Asa că între un morpion și...

Fiindcă tot „culturalul rumă... Fiindcă tot „culturalul rumă”...

Datorită faptului juridic al... Datorită faptului juridic al...

Fiindcă, în capacitatea burții... Fiindcă, în capacitatea burții...

Si peste toată această „cilo... Si peste toată această „cilo”...

Nu mai romancierii trec nurlii... Nu mai romancierii trec nurlii...

Culturalul trece pe lângă el... Culturalul trece pe lângă el...

Culturalul trece pe lângă el... Culturalul trece pe lângă el...

Culturalul trece pe lângă el... Culturalul trece pe lângă el...

Culturalul trece pe lângă el... Culturalul trece pe lângă el...

Culturalul trece pe lângă el... Culturalul trece pe lângă el...

Culturalul trece pe rând și... Culturalul trece pe rând și...

Datorită însă faptului că Sa... Datorită însă faptului că Sa...

Legile erau el, alte legi nu... Legile erau el, alte legi nu...

Adică, după „propria-i” aut... Adică, după „propria-i” aut...

Se intercala aualabetismul... Se intercala aualabetismul...

Crina culturală a Savantului... Crina culturală a Savantului...

Savantul își căuta repede un... Savantul își căuta repede un...

Si peste capetele lunii era... Si peste capetele lunii era...

Pe urmă, când tăcerea s'a... Pe urmă, când tăcerea s'a...

Nu îndrăznit să le cuprind... Nu îndrăznit să le cuprind...

„Ti-ai întrebat cândva, în... „Ti-ai întrebat cândva, în”...

„Ti-ai întrebat cândva, în... „Ti-ai întrebat cândva, în”...

Culturalul trece pe rând și... Culturalul trece pe rând și...

Datorită însă faptului că Sa... Datorită însă faptului că Sa...

Legile erau el, alte legi nu... Legile erau el, alte legi nu...

Adică, după „propria-i” aut... Adică, după „propria-i” aut...

Se intercala aualabetismul... Se intercala aualabetismul...

Crina culturală a Savantului... Crina culturală a Savantului...

Savantul își căuta repede un... Savantul își căuta repede un...

Si peste capetele lunii era... Si peste capetele lunii era...

Pe urmă, când tăcerea s'a... Pe urmă, când tăcerea s'a...

Nu îndrăznit să le cuprind... Nu îndrăznit să le cuprind...

„Ti-ai întrebat cândva, în... „Ti-ai întrebat cândva, în”...

„Ti-ai întrebat cândva, în... „Ti-ai întrebat cândva, în”...

MIHAIL

Ai privit în jur, te-ai îngrozit și-ai pornit la luptă pe viață și moarte. Aspru cu cei răi și mari, blând și milostiv cu cei săraci...

Atunci când mintea ta iluminată dădea semnal de atac pe întreaga țară, cohorte dunărene, moldovene, ardeleni...

A fost o clipă de repaus... Intreaga țară era haos... Patruzeci de focuri de pistol zecre criminali „creștini”...

Poporul îngrozit de-atâta lășitate și sălbătăcie i-a huldrit și le-a strigat: „la ocnă pe vecie! asasini pătați de sânge, defaimatorii neamului ce plâng și blestemă pe cei mișei”...

Răsare un nou soare acum din viața de neguri și fum... Stai, drept, ne-adormit și ne'drumă frate în luptă, frate în humă.

Dimitrie Corbăș

SETE

— fragment —

de Ion Aurel Manolescu

Ai trecut, fără ca să cunoști... Ai trecut, fără ca să cunoști...

Nu-ai cere să uit ceva, căci... Nu-ai cere să uit ceva, căci...

facă, — l-asi simți sleindu-se... făcă, — l-asi simți sleindu-se...

mici, venea de sub noaptea răz... mici, venea de sub noaptea răz...

zâmbind printre degete și tă... zâmbind printre degete și tă...

micului. Aveam să mă caut pe... micului. Aveam să mă caut pe...

Ne-a fost dat însă să ne des... Ne-a fost dat însă să ne des...

*) Fragment dintr-o carte nu întâmplări omenesti.

Profitorii de ultimă oră

de MIHAIL STELESCU

Un fenomen interesant de refuz se petrece la intervale destul de scurte, dela un timp incoace. Nu e zi dela Dumnezeu să nu apară câte un nou „naționalist”. Un fapt imbucurător or spune unui.

Desigur, convertirea a unui număr cât mai mare de oameni la realitatea românească, nu poate fi decât o bucurie pentru orice român. Dar nu asupra marelui masă de cetățeni vreau eu să atrag atenția, ci asupra ilustrilor personalități ce eu surle și trompete și-au făcut de curând intrarea în arena „naționalistă” și continuă mereu să curgă noi reerui.

Îi voi spune însă pe nume, deoarece e bine să ne privim în ochi și să ne cântărim valorile.

Primul care a intrat în lumea naționalistă a fost un ieșit din lumea partidului democrat național românesc, pe nume Vaida Voevod. Și cum a venit și a început să facă morală la alții, să ia de urechi pe Cuza, să încerce să canalizeze pe foștii gardiști și să învețe pe naționaliști cum se face naționalismul.

Orație g-esele or fi având „naționalist” noștri, orațiile greseli or fi făcând, dar cel puțin marea masă a înțelesului e sinceră, generoasă și nu poate primi OFENSA de a i se da lecții de către un Vaida Voevod. VIZITATOR AL HRUBELOR MASONICE, ASASIN AL MUNCITORILOR DELA LA PENSI SI GRIVITA, CEL CARE A INZULTAT SI BATAI INVALIZII, CEL CARE A OPRIT IN 1933 DEPENIEREA UNEI CRUCI LA NORMANUL EROULUI NECUNOSCUT, CEL CARE A UCIS IN BATAI „TINERETUL CONSTRUCTIV” (PE CARE IL ADMIRA AZI) LA VISAN, IN JUD. R-SRAT, etc.

Au trebuit zece de ani de suferințe, de incluziuni, de morți și de sânge ca d. Vaida Voevod după ce a fost călău, să devină propovăduitor al celor pe care i-a sancționat?

S'o fi convertit d. Vaida. Bravo lui. Dar să nu aibă pretenția insolită de a conduce un tineret care l-a învățat și l-a luminat ca să se convertească.

d. Vaida să-și poată conștientiza și să se incluzioneze în ultimul rând. La comandă un drept tinerii care s'au sacrificat în timp ce d-sa huzurea prin toate consiliile de administrație și prin toate lozile masonice.

Ar fi foarte comod și pentru mine ca acum să mă apuc de o politică rentabilă și când o să-mi fac suma să mă convertească la vreme și să viu peste muncă altora și să am neobârâzarea de a da lecții celor ce au suferit, un timp ce eu am huzurit.

Fu nu pot răbda nerusnarea acestor domii cei de bătrâni și fi ei, ca să se ridice cu drepturi de conducători de țară peste închisorile mele (ordonate de ei) peste suferințele mele și peste calvarul tineretului meu. Buna cuvântă cere ca să nu speculezi munca altora. Din ferire nici nu-mi pasă de aerele de dictatorii ale acestor noui „convertiți”.

Profitul miroase prea de departe ca să nu-l înțelegă acest popor destul de înțelept.

Al doilea caz este al d-lui Octavian Goga, care după ce ca ministru de interne a strâns a deseori cu usa pe „naționalist”, după ce o viață întreagă s'a pupat cu toți „jidanii”, a trecut jetoane din diverse consilii, a navigat pe la Aversani, etc. etc., deodată devine un feroce „naționalist”, reușește să-l convingă pe A. C. Cuza și l'atâ-l pretendent la conducerea României Noi.

Odată cu acești corifei cameleoni, a apărut pe firmamentul și d. Istrate Micescu.

Liberal până în unghii, putred de bogat, reușește să se aleagă Decan al Baroului de Ilfov, grație „naționalismului”. Vine apoi în Camera și declară că este și rămâne liberal, iar acum de curând d. Micescu declară că pleacă din partidul liberal pentru „a eși în arena mare a politicii românești”.

Vrea d-sa nici mai mult, nici mai puțin decât să-și încerce norocul în a deveni el șeful unic al „naționalistilor împărțiti”.

Scoateala e minunată. Vaida Voevod n'a reușit deoarece și-a făcut partid, dar el Istrate Micescu are pe toți advocații din diferite grupări, care îi pot netezi terenul spre o unire sub sceptrul Domniei sale. Lupta e mare pentru unirea forțelor naționaliste ca să se spună că numai unul par' d' unit e și va da puterea. Și ce nu face omul pentru un pic de putere.

Dar ce mă scârbește mai mult și mă „deamnă să pun mâna pe condei pentru a demasca pe profitorii de ultimă oră, este conștientizarea de turmă a aceluia tineret ce își acceptă stăpâni dintr-ocei, care până ori l-au schingiuat, l-au combătut și n'au avut nici o aderență spirituală cu el.

Mai sunt și anumiți directori de ziare care speră și răvănesc la postul de dictator naționalist. Dar să trecem mai departe, mai alund.

Există în tenebrele culiselor naționaliste un alt domn dispus să sacrifice la conducerea forțelor naționaliste.

Pentru un moment face. Ceeace nu-l oprește să spună unora și altora ca peste 3 ani V.A. fi la putere. Acel domn e d. Nae Ionescu (nume predestinat de a fi purtat de un dictator).

Pentru moment trage sforile foștii gării de fier. Tine conciliabile cu foștii miniștrii liberali și pregătește spiritualitatea divinității dictatoriale de mâine.

Dacă lucrurile acestea n'ar fi adevărate, ar putea forma obiectul unei minunate opere grotesce, dar fiind reale denotă o tristă mentalitate și hătaie de joc ce se face pe spinarea acestui nenorocit popor.

Recapitulând puțin pe amatori de fuhreri și duci găsim: Zilinski, Goga, Vaida, Micescu, Nae Ionescu, Zizi Cantacuzino și alții mai mărunți.

Ce le pasă acestora, unii venetici, alții transluși și alții ariviști, de durerile acestui neam, de posibilități practice de ridicare a lui. Marea lor bătaie se dă în jurul scaunului de sef. Cine va câștiga partida? Fiecare în sine și se crede învingătorul. Iar tinerii și bătrânii lor partizani se omoară în epuizarea tuturor culorilor de cămăși, care mai de care mai blătăte în speranța că vor reuși să bată mai bine la ochii „neamului”.

Ce mai încoace, încoace, o licitație de dictatorii care mai de care mai puri și mai înfrinți.

Ca răsunet îl văd și pe d. Vania Iuculeț, devenind naționalist și făcându-mi morală despre ce este aia românismul.

O să mă ierte „naționalistul” Argetoianu care abia asteptă să se sacrifice în v'ra combinație de dreptăți cu nu l-am poment mai sus. Dar recunoaște că d-sa e mai modest, nu aspiră chiar la postul de fuhrer. S'ar multumi și într'un rol similar celui al Contelui Ciano sau chiar al d-lui Costinescu. D. Argetoianu e mai puțin benevol, calcă mai pe pământ, deși a fost mare aviator politic.

Lată dece fără a fi „comunist”, fără a fi „vândut jidanilor” inbundu-mi țara și luptând pentru ridicarea ei, cu multe galoane de suferință la activ resping cu orare acest „naționalism” de licitație ce se destăsoară în fata ochilor mei.

Nu încerc să fac morală nimănui, nu mă supără personal cu nimic această întrecere pentru putere, dar am sadismul adevăratului.

Dacă insistă îi invit pe acești matoradi ai naționalismului de licitație să „ningă horă ca frați, să-și dea mâna, să-și aleagă cu bună învoială un prim ministr usi să mă spânzure ca trădător.

Dar dacă n'o fac, românii să deschidă ochii, să vadă cu cine au deaface și să înceteze această masacradă de băleu naționalist.

Acestă țară n'are nevoie de sefi infumurați, ei de energii creatoare, modeste, de o forță socială capabilă să dea neamului o influență nouă de viață, o doctrină bazată pe românism, un program de realități (nu de supra licitație) și cu mai mare grijă pentru realizări decât pentru sefi.

Acestă licitație pentru sefi stăhește unitatea românismului și îl expune unei cuceriri organizate a dușmanilor lui.

Singura nădejde e că românul e sugubăt din fire și îi place tare mult spectacolele de moș, aplaudă, dar trece mai departe.

Mihail Stelescu
Acest articol este unul din ultimele scrisse de regretatul Mihail Stelescu. El a fost publicat în ultimul număr al „Cruciadei Românismului” apărut înainte de năprasnică prăbușire a directorului nostru După cum se știe acest număr a fost confiscat neajungând sub privirile cititorilor. Ne racem o datorie în a-i republica acum, târziu și trist...

Fiindcă aci nu e vorba de un simplu asasinat criminal. Crime se pot și se vor săvârși totdeauna, oricât de bine ar fi organizată forța polițienească a unui stat. Totdeauna cei răi vor găsi posibilitatea de a infringe o lege ori alta. Nu e vorba de o faptă ticlucită în ascuns, care seapă de vigilența poliției. Ci în fața autorităților de stat, în plin congru studentesc, s'au dat sentințe de moarte și s'au

CONTRA VIOLENȚEI

În cartea turburată a frământărilor noastre pentru o Românie mai bună s'a scris, de curând, o pagină neagră. Infinit de tristă; nespun de rusinoasă.

Zecă tineri, fanatici ai unui nou erex politic, au dat buzna, zma în amiază mare, în spitalul Brâncovenesc din București, în camera în care zăcea bolnav un fost tovarăș de zecindă al lor. Fără vorbă de clacă, ei au descărcat 35 de gloanțe în trupul firav al bolnavului și imediat, pe bene gesta, au ieșit în stradă și s'au imbrățișat, extaziati de gloria acestei bravuri fără seamnă. Au pus doar o pecete nouă, de sânge cald și tânăr, pe steagul ce poartă deviza nobilă: „Hristos, Regele, Națiunea”.

Conștiința neamului s'a entre murat, în adâncurile ei, în fața acestui tablou sinistru. El înfășoșează cu adevărat „ceva nou” în analele noastre. O barbare crâncenă și lașă, cu totul străină de sufletul bun și creștinesc al Românului. Dezolantă, fiindcă vrea să uzurpe aureola eroismului; monstruoasă în chip deosebit, fiindcă se săvârșeste în numele lui: „Hristos, Regelui și Națiunei”.

Noi însă, aci, nu vrem să ne facem judecători ai faptei feroase. Sunt atât de ascunse și de complicate tainele sufletului omeneș, atât de involburate drumurile tineretii exaltate, încât Dumnezeu singur poate vedea just în labirintul lor întunecat. A Lui este judecata; și dreptatea Lui n'are gres. — Ci constatăm, simplu, fapta, și dăm glas durerilor pe care, împreună cu neamul întreg, o simțim în fața ei. Compătimim, deopotrivă, viața tânără care s'a stins de inutil, precum și pe nenorocii „eroi” cari și-au încercat sufletul cu un păcat teribil și de pe mâna cărora nu se va mai ușa sângele fratelui lor, care strigă răsplătire la cer. Sunt victime și ei. Victimele en tuziate ale unei rățăcirii fatale, de care nu numai ei și nu în primul rând ei sunt vinovați. Nu vrem să scuzăm în nici un chip crima, atât de urată, atât de abdominală; trebuie totuși să recunoaștem, că executorii ei nu sunt decât unelte, mai mult sau mai puțin responsabile, ale unei psihoze care se cultivă de a-fătă ani în țara noastră și care începe a-si da acum roadele, spre stupefacția înflorată a întregii suflări românești.

Toamă prin această, revolvelele dela spitalul Brâncovenesc capătă importanța unui adevărat semn al vremii. Răpădăul lor sinistru marchează o etapă în evoluția spiritului nostru public. Fulgerarea lor uoigășă o măsurătoare dreptă a țării ce mai are actuala noastră organizare de stat. În această lumină vrem să privim noi drama sguđuitoare dela București. Fapta, în sine, nu ne interesează. Odată săvârșită, ea aparține justiției de pe pământ și judecății lui Dumnezeu. Ne interesează însă substratul sufletesc social din care s'a născut. Trebuie să examinăm mai deaproape starea mecanismului colectiv care produce astfel de explozii alarmante. Pentru că și juteam scoate învățămintele ce se pot impune, și să putem lua măsurile necesare până când mai e încă vreme. Dacă mai este!

Constatarea ce se desprinde fondul din acest examen de lunde al situației generale este dezolantă. Ea privește felul cum funcționează aparatul public funcționar public. Rostul și datoria principală a Statului este să păzească ordinea, pacea colectivității, să asigure viața, drepturile și averea cetățenilor. Dacă nu împlinește nici această misiune minimală, în dispensabilă, își pune în joc existența însăși. Asasinarea lui M. Stelescu, considerând întregul complex de circumstanțe în care s'a produs, pune un mare semn de întrebare privitor la felul cum își împlinește puterea noastră publică această datorie primordială.

Fiindcă aci nu e vorba de un simplu asasinat criminal. Crime se pot și se vor săvârși totdeauna, oricât de bine ar fi organizată forța polițienească a unui stat. Totdeauna cei răi vor găsi posibilitatea de a infringe o lege ori alta. Nu e vorba de o faptă ticlucită în ascuns, care seapă de vigilența poliției. Ci în fața autorităților de stat, în plin congru studentesc, s'au dat sentințe de moarte și s'au

constituit, pe loc, echipe de execuție. Se cunoșteau de toată lumea atât cei „condamnați”, cât și cei sortii să fie ucigași. Toți autoritatea publică nu s'a simțit datoră să ia vreo măsură. Cei puși pe „lista neagră” au rămas fără pază, iar viitorii asasini au fost lăsați în plină libertate, ca să-și poată îndeplini mandatul feros.

Ce trebuie să-și spună cetățenii în fața acestei enigme? Mai pot ei avea liniște și siguranță deplină în mijlocul valului de sălbăticiune generală în care înțom? Ce încredere mai pot ei avea în forța publică, care nu vrea ori nu poate să ocrotească nici măcar viețile amenințate deschis, cu surle și fanfare, de care este constituită în plină publicitate pentru suprimarea lor? Nici chiar atunci când cei luși la goană cei direcți, stăruitor, scutul poliției, arătând precis primejdia care-i urmărește?

Răspunsul la aceste întrebări firești îl dau faptele. Zi de zi crește numărul diferitelor „fronturi”, „găziri”, „legiuni”, etc. constituite militarmente, cu sau fără uniforme, dar cu nimenia declarată de-a pune forța organizată în serviciul apărării lor drepturi sau a validității unor credințe cari altfel, se vede, n'ar putea răbdate. Toate acestea, firește, în disprețul legilor existente. Cu stirea cărmuirii și spre stricarea sufletului multimilor, cari tot mai mult se conving că „legile își pierd puterea”, că „nu mai sunt țara ca altădată” și că în ultima analiză nu dreptul și forța primează. — Nimic mai ușor de înțeles decât uriașul pericol pe care-l reprezintă această vădită slăbire a autorității. Din moment ce există atâtea grupuri de cetățeni organizate militarmente, cu singurul rost de a înlocui puterea dreptului și a convingerii cu argumentul cionmagului și al glontului, liniștea și echilibrul corpului social a dispărut. Dacă nu azi, apoi de sigur mâine, diferitele „fronturi” se vor găsi față în față, pe baricade, căutând să-și dovedească cu măicuca dreptății programului salvator de țară.

În chip fatal deci „ceva nou” din viața noastră publică va duce la ceva foarte vechi, cunoscut în istoria antică și în cea foarte modernă și actuală, sub denumirea de „război civil”. Quod Deus avertat!

Desigur, Statul însuși, este chemat în primul rând să-și dea seama de acest pericol de declin al autorității sale și să ia toate măsurile pentru a da legii, ordinul, dreptului țării necesară. Pentru că pacea și fide asigurată și încrederea cetățenilor în puterea de stat restabilite. — Nu mai puțin adevărat este însă că prin simple măsuri polițiste, de constrângere externă, oricât de drastice ar fi, acest rezultat nu se putea atinge. Răul nu-i de suprafață, ci pornește din adâncurile spiritului public. Căci și în viața colectivă, ca și în cea particulară: mens agitat molem. Realitățile și stările de fapt nu sunt decât proiecțiunea în afară a stării de spirit care trăiește în cetățeni și care dirijează în permanență acțiunile lor. Răul, prin urmare, aici este: e bolnav spiritul nostru public. Se sbate în spiritul exaltării mistice, ori buimăcesc desorientat și eopleșit de frica necunoscutului. E firesc că, în această atmosferă de zăpăceală înspăimântată, fapta energetică, afirmarea categorică, pasul hotărât și negovățitor storce admiratie, capătă prestigiu de miracol salvator. Pentru nervii bolnavi, viteza înceșii e un calmant, diferent de direcția în care alegă masina.

Jată origina rățăcirii de astăzi, care răstoarnă seara valorilor, contundă barbaria cu eroismul, dreptul cu forța, și, pornit din aceste isvoare turburi ale haoticelor prefaceri prin care trece lumea noastră, cultul violenței n'a găsit la noi nici rezistență necesară, nici o îndrumare și canalizare cuminte. Dimpotrivă, a fost încurajat și alimentat aproape oficial. Sporturile, educația fizică, cu toate organizațiile și formele ei variate, au încetat de a mai fi simple mijloace pentru menținerea sănătății și vigoarei trupului; ele sunt un scop în sine, o obsesie adevărată pe suprafețel tineretului. Din zi în zi, limbajul presei și al discuțiilor lor se face tot mai „tare”, mai

strigător, mai barbar. O continuare și progresivă sălbăticiune a gândului, a vorbei, după care urmează descărcarea fatală în fapta violentă. Iar aceasta în loc să fie reprimată și detestată, se împodobește cu cununa eroismului, pentru a deveni nou isvor de exaltare a pornirilor barbare. Ce mirare dacă, în acest climat, avântul tinerese elocitor, donnie de fapte mari, de sacrificii, de eroism, apucă drum greșit și cu cele mai bune intențiuni sfârșeste în aberațiuni condamnabile? Ce face statul, școala, presa, partidul politic, ce face părinții înșiși pentru a îndruma în albie bună, sănătoasă, această energie generoasă, care vrea să zidească, să realizeze? Doar tinerii toți, și aceia cari săvârșeseră fapte nesocotite, sunt fiii și elevii noștri, eredincoșii noștri. Dacă noi, cu toții, ne-am face întreaga datorie de conducători și educatori, de sigur că fata vieții noastre publice ar fi în totul alta. Așa cum ar trebui să fie.

E timpul suprem ca măcar acum, în ceasul al 12-lea să ne dăm seama de povârnișul pe care lucrăm și să facem totul pentru a nu cădea în prăpastie. Toți cei cari au o răspundere în viața publică, toți cari dețin locuri de conducere mai mari sau mai mici, dela guvern până la ultimul preot și dascăl, și în chip deosebit fiecare părinte de familie, trebuie să facă totul pentru îndreptarea răului de care suferim. Cu toate prilejurile și în toate chipurile, cu fapta, cu seriful, cu vorba, și în școala și de pe anvonul bisericilor, trebuie să se răspândească mereu porunca iubirii creștine, duhul păcii, al blândetei, al bunei înțelegeri. De sigur, fiecare are dreptul și datoria de a lupta pentru mai binele neamului și al țării, poate propovădui un nou ideal politic, poate cere reforme și îndreptări sociale și economice. Totul însă și totdeauna în „marginile dreptății și în armele luminii”. Trebuie să înțelegem odată toți creștinii, că spiritul violenței este în contradicție esențială cu legea lui Hristos, care este legea iubirii. Că „este o teribilă răpădăre și o mare blasfemie a propovădui pe Hristos cu revoluceri și cu cionmagul, a săvârși crime în cinstea Celui ce a fost Bunătatea însăși. Este înfrinț de trist că, după două mii de ani de creștinătate, duhul păgân, cu cea mai specifică trăsătură a lui, poate reinvia cu atâtă furie. Este dezolant, să-l vezi furiașându-se până și la unele altare, făcându-și cuiubiri și în unele școli de teologie ortodoxe. Ucenicii de-ai lui Hristos, viitori preoți, mai înainte de a jertfi sângele „Domnului la altar, varsă sângele unui fost camarad, care personal nu l-a făcut nici un rău. Și se mândrește cu această ispravă. E ceva monstruos. Și deosebit de îngrijorător.

Ce răspundere înfricoșată au părinții, dascălii, gazetarii și preoții! Formarea spiritului public e în mâna și puterea lor. O datorie a lor. Ei trebuie să facă pe toți să înțelegă adevărul adănc al cuvintelor pe care Pius XI, pe atunci arhiepiscopul Milanului, le scria credincioșilor săi: „Conjurăm pe toți oamenii inteligenți și onesti, să alunge din discuțiunile economice și politice orice spirit de violență și de teroare. Este doar un fapt al experienței, că violența provoacă violența și că aceste conflicte întunecă prestigiul legii al autorității, care e păzitoarea ordinii; și în acelaș timp, ele pregătesc război între frații și fiii aceleșii țări. În nici un caz, nu-i îngăduim particularilor să se transforme în executorii justiției, spre a apăra, chipurile, binele comun contra autorității constituite, căreia îl revine această sarcină”. În nici un caz violența nu-i creștină, nu-i bună, nu-i îngăduită. Ea duce la violență, la sfârșiri, la război civil. Toți cei cari au urechi de auzit să audă și să înțelegă. Și să lucreze în consecință. Pencă România de mâine să poată fi mai bună, mai dreaptă, mai creștină decât cea de azi. Mai aproape de Hristos!

Dr. Aug. Popa
Profesor de dogmatică teologică, Președintele partidului național-țărănesc org. Târnava Mică

peste da însă un remediu efica-ce este asociația.

Este absolut trebuincios ca în fiecare comună să ia naștere o celulă, o organizație care să asigure micilor producători, avanta jete rezervate până aci capitaliștilor și marilor exploatori.

Din toate timpurile asocierea inteligenței cu a forței a permis să se realizeze un progres rapid. În agricultura ca și în toate celelalte ramuri de producție, u-nirea face puterea.

Dacă 20—30 cultivatori reușeșă să lucreze 100 ha. pământ, ei pot realiza în profitul lor, con dițiuni de producție și vânzare la fel cu o proprietate de aceeași întindere.

Asociația le va permite să obțină cantitatea și calitatea, o reducere a cheltuielilor și în consecință un preț de cost mai mic al producției, cele mai bune condițiuni de vânzare pentru produse, un credit mare și puțin oneros pentru tot ce cumpără, în fine o asigurare mutuală contra tuturor riscurilor care pot veni.

Asociațiile agricole odată înființate, conduse cu pricepere și pe o cale sănătoasă, vor putea deveni cu timpul, organizațiuni înăsnățitoare pentru toți agricultorii.

Simeon Oprescu

Agricultura noastră trece prin tr'o criză destul de grea și apăsătoare pentru agricultori.

Pe pietele streine, produsele noastre agricole sunt plătite cu prețuri mici.

Cum pământul țării noastre e îmbucătățit, la maximum, cultivatorul este nevoit să lucreze până mântul foarte prost din cauză că pe fașile mici de pământ nu se poate întrebuința mașina de semănat, un tractor, etc.

Și cum nevoile sunt din ce în ce mai mari se trăiește foarte greu.

Intrebuințarea îngrășămintelor, a semințelor selecționate, a mașinilor agricole, vânzarea produselor cu prețuri bune, asigurarea contra diferitelor riscuri, apărarea vililor contra numeroșilor dușmani, toate acestea nu sunt posibile micului cultivator izolat.

Redus la forțele sale, cultivatorul nu poate decât să sufere în cumpărăriile și vânzările sale, de condițiunile oneroase cari îi sunt impuse de intermediari.

În agricultura ca și în industrie, individualismul este dușmanul progresului.

În această stare de lucruri, s'a văzut că tot efortul individual rămâne fără folos; singura care

poate da însă un remediu efica-ce este asociația.

Este absolut trebuincios ca în fiecare comună să ia naștere o celulă, o organizație care să asigure micilor producători, avanta jete rezervate până aci capitaliștilor și marilor exploatori.

Din toate timpurile asocierea inteligenței cu a forței a permis să se realizeze un progres rapid. În agricultura ca și în toate celelalte ramuri de producție, u-nirea face puterea.

Dacă 20—30 cultivatori reușeșă să lucreze 100 ha. pământ, ei pot realiza în profitul lor, con dițiuni de producție și vânzare la fel cu o proprietate de aceeași întindere.

Asociația le va permite să obțină cantitatea și calitatea, o reducere a cheltuielilor și în consecință un preț de cost mai mic al producției, cele mai bune condițiuni de vânzare pentru produse, un credit mare și puțin oneros pentru tot ce cumpără, în fine o asigurare mutuală contra tuturor riscurilor care pot veni.

Asociațiile agricole odată înființate, conduse cu pricepere și pe o cale sănătoasă, vor putea deveni cu timpul, organizațiuni înăsnățitoare pentru toți agricultorii.

Simeon Oprescu

Asociațiile Agricole

Agricultura noastră trece prin tr'o criză destul de grea și apăsătoare pentru agricultori.

Pe pietele streine, produsele noastre agricole sunt plătite cu prețuri mici.

Cum pământul țării noastre e îmbucătățit, la maximum, cultivatorul este nevoit să lucreze până mântul foarte prost din cauză că pe fașile mici de pământ nu se poate întrebuința mașina de semănat, un tractor, etc.

Și cum nevoile sunt din ce în ce mai mari se trăiește foarte greu.

Intrebuințarea îngrășămintelor, a semințelor selecționate, a mașinilor agricole, vânzarea produselor cu prețuri bune, asigurarea contra diferitelor riscuri, apărarea vililor contra numeroșilor dușmani, toate acestea nu sunt posibile micului cultivator izolat.

Redus la forțele sale, cultivatorul nu poate decât să sufere în cumpărăriile și vânzările sale, de condițiunile oneroase cari îi sunt impuse de intermediari.

În agricultura ca și în industrie, individualismul este dușmanul progresului.

În această stare de lucruri, s'a văzut că tot efortul individual rămâne fără folos; singura care

poate da însă un remediu efica-ce este asociația.

Este absolut trebuincios ca în fiecare comună să ia naștere o celulă, o organizație care să asigure micilor producători, avanta jete rezervate până aci capitaliștilor și marilor exploatori.

Din toate timpurile asocierea inteligenței cu a forței a permis să se realizeze un progres rapid. În agricultura ca și în toate celelalte ramuri de producție, u-nirea face puterea.

Dacă 20—30 cultivatori reușeșă să lucreze 100 ha. pământ, ei pot realiza în profitul lor, con dițiuni de producție și vânzare la fel cu o proprietate de aceeași întindere.

Asociația le va permite să obțină cantitatea și calitatea, o reducere a cheltuielilor și în consecință un preț de cost mai mic al producției, cele mai bune condițiuni de vânzare pentru produse, un credit mare și puțin oneros pentru tot ce cumpără, în fine o asigurare mutuală contra tuturor riscurilor care pot veni.

Asociațiile agricole odată înființate, conduse cu pricepere și pe o cale sănătoasă, vor putea deveni cu timpul, organizațiuni înăsnățitoare pentru toți agricultorii.

Simeon Oprescu

MARGINALE

GIE I. MIHAESCU a murit de mult, cândva, într'o toamnă... Și-au împreunat atunci, de-asa-parte s'ierului său sărac căruia Gib îi era ultimă tovarășie și ultim zămbet — brațele albe de zăpada toamnelor lor, toate crizantemele pe care neștiutele tristeți ale lui Gib le răsădea, umede de jarul lecturii, între filele cărților lui... Fe urmă podgoriile Drăgășanilor... Au chiuit și, prin chiuitul asta sfâșietor de lung și trist, sufletul, alb de pură lui trecere prin viață, a plecat undeva, dincolo de orice tristeți și dincolo de orice bucurii... De atunci zilele au colorit grele, hrănde de mâna destinală din calendarul vremii, dârșe, aspre... Gib Mihaescu a rămas doar palid și, delictat profil, undeva, între cadrele aducerii aminte...

Gib Mihaescu, Gib Mihaescu, acum un an apunea parcă ultima ta toamnă... Cum trec veacurile uitării frate Gib, cum se risipeșc eternitățile...

IONEL TEODOREANU: Arca lui Noe. Uite, așa simplu, frumos de simplu și de trist se chiamă ultima carte a acestui mare lăstar al cuvântului românesc. Nam deschis încă filele ei, dar știu că, dincolo de copertă și sub privirile adânci ale lecturii, voi întâlni cu sufletul mare și mereu tânăr, pe prietenul meu vechi și totdeauna nou. Ionel Teodoreanu...

Intrați în Arca lui Noe... E o carte atât de actuală și atât de vie încât în ea, după spusele autorului, fiecare se simte ca la el acasă...

Poftiți, vă rog... Aveți locul rezervat de mai înainte...

PRIMESC regulat și cu bucurie întodeuna nouă dela Brașov Front literar, rodul strădănilor mai mult decât merituoase ale d-lui V. Spiridoniciu un rama căruia presa de provincie îi este datoare, fără îndoială, o reverență...

JEAN VASILIU a terminat Thermoș. Manuscrisul va fi în curând predat editurii Cultura Națională. Cartea va însemna la apariție o biruință nu numai pentru autorul ei, ci și pentru întreaga literatură românească tânără...

O așteptăm...

LUMINA MULTA, lumină limpede, lumină tristă, întâlniți în primul roman al scriitorului Coca Farago: Sunt fata lui Ion

Teatrul „Renășterea”

Tânără companie dramatică de sub conducerea domnișoarei Iliada Munteanu și a domnilor N. Dimitriu și Păgădaru, va ridica peste puțin cortina pentru a treia premieră a stagiunii.

Un ansamblu de donăzeci de persoane în frunte cu directorii companiei va prezenta publicului românesc GANGSTERII o actualitate dramatică în cinci acte.

GANGSTERII va fi înscenată de Mime Mizu și va surprinde printr'o montare bogată și prin aceeaș distribuție de care se bucură.

Ultima oră

Un nou atentat

O telegramă din Cluj, ne anunță că un nou atac gardist s'a produs asupra fratelui nostru de luptă EUGEN GEORGIU. Victima a fost transportată la clinică unde se află în stare gravă. Amănunte asupra modului cum s'a produs mișeleanoa agresiune lipsesc pentru un moment.

T.nem însă să se știe că am ajuns la marginea răbdării.

Imprimeriile A-B-C Str. Lipscani 5